

пальчиками, із задоволенням працюють сіллю, різними крупами. Такі нестандартні техніки дозволяють зробити образотворчу діяльність пізнавальною, збагатити словник новими назвами матеріалів, технік, рухів, дій [2].

Висновки. Таким чином, поєднання образотворчої та мовленнєвої діяльності дітей є досить ефективною. Їх інтеграція дає змогу підвищити мовленнєву активність дитини, активізувати психічні процеси (увагу, сприймання, пам'ять), розвивати фантазію та уяву, активно поповнити як пасивний, так і активний словник дитини новими поняттями. Образотворча діяльність сприяє емоційно-вольовому розвитку, оскільки стимулює дитину до вираження своїх почуттів, формує відповідальне відношення до виконуваної роботи та доведенню її до кінця. Така інтеграція повинна відбуватися як і у дитячому садку, так і вдома.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш [За ред. А. М. Богуш] – К. : Вища шк., 2007. – 542 с.
2. Демчук М. Нетрадиційні техніки / М. Демчук // Палітра педагога. – 2001. – №3. – С. 22 – 25.
3. Запунди А. А. Роль изобразительной деятельности в развитии функций речи у детей дошкольного возраста: автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.13 / А. А. Запунди. – Москва, 2013. – 35 с.
4. Крупская Н. К. О задачах художественного воспитания // Пед. соч. в 10-ти томах, Т. 3. – М., 1959. – С. 313-317
5. Леонтьев А. Н. Общее понятие о деятельности / А. Н. Леонтьев // Основы теории речевой деятельности. М.: Наука, 1974. С. 5 – 20 с.
6. Сухорукова Г. В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі: підручник / Г. В. Сухорукова, О. О. Дронова, Н. М. Голота, Л. А. Янцур; за заг. ред. Г. В. Сухорукової. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с.

УДК 376.3

А. Р. Дорошенко
студентка спеціальності
Корекційна освіта

І. В. Кравченко
викладач кафедри логопедії
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ОСОБЛИВОСТІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розглянуто особливості виховання почуття патріотизму у дітей дошкільного віку.

В статье рассматривается проблема воспитания чувства патриотизма у детей дошкольного возраста.

The article deals with the problem of raising the feeling of patriotism in pre-school children.

Ключові слова: патріотизм, національне виховання, дошкільний вік.

Ключевые слова: патриотизм, национальное воспитание, дошкольный возраст.

Keywords: patriotism, national education, preschool age.

Постановка проблеми. На сьогодні патріотичне виховання дітей є актуальним питанням тому, що ведуться воєнні дії на Сході нашої держави й постає серйозне питання щодо підготовки майбутніх захисників, тих, хто віддано любитиме свою країну.

Важливу роль відіграють у цьому дошкільні навчальні заклади та родина. Дошкільний навчальний заклад – це перша сходинка у здобутті дитиною освіти. Саме ця «золота пора» є тою «дитячою колискою», біля якої народжується нація [4, с. 4].

На сучасному етапі не менш важливим є усвідомлення ролі педагогів для інтеграції дітей у суспільство, формування у них ставлення до себе, до людей, світу в цілому, тому що це буде впливати на ставлення самої дитини до своєї країни, тобто формування її як національно-свідомої особистості [2, с. 4].

Актуальність патріотичного виховання в тому, що воно є поштовхом для становлення народу України як єдиної нації, об'єднання українців в одне ціле, для укріплення соборності держави.

Патріотичне виховання є важливою частиною безпеки країни. Державні сим-

воли, мова, національні події, герої, культура, звичаї, традиції українського народу є умовами, які впливають на формування почуття патріотизму в дітей дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, Концепції громадянської освіти, Закону України «Про дошкільну освіту» визначається головне завдання формування національно свідомого громадянина, патріота, якому властиві ті риси характеру, почуття, поведінка, які спрямовані на розвиток демократичного суспільства України.

Зміст Базового компонента дошкільної освіти та чинних освітніх програм передбачає організацію системної роботи з національно-патріотичного виховання дітей уже з молодшого віку, що спрямована на виховання любові, поваги до України, національних цінностей, традицій [2, с. 7-8].

Українські письменники і поети такі як, Б.Грінченко, П.Куліш, І. Франко, Л.Українка, Т.Шевченко відстоювали ідею любові до рідного краю не лише у своїх творах, а й у реальному житті [4, с. 4].

Засновники вітчизняної педагогіки Г.Ващенко, О.Духнович, С.Русова, Г.Сковорода, В.Сухомлинський, К.Ушинський, приділяли велику увагу вихованню у молоді та дітей почуття патріотизму.

Сучасні вчені такі як І.Бех, Н.Борисова, О.Сухомлинська, К.Чорна та інші досліджували проблему національного виховання у своїх працях. Ця тема досліджувалася також у дисертаційних роботах О.Денисюк, В.Коваль, О.Коркішко, О.Красовської, тощо [1, с. 1].

На підставі узагальнення психолого-педагогічних досліджень сучасних учених Л.Артемова, А.Богуш, О.Запорожець, Н.Лисенко, Г.Люблінської, С.Рубінштейн було виявлено, що у дітей старшого дошкільного віку є всі можливості для засвоєння тих знань, які виходять за межі їхнього сприйняття [4, с. 4].

Мета статті – визначення особливостей патріотичного виховання дітей дошкільного віку на сучасному етапі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Учені по різному визначали

поняття «національне виховання». На сьогодні патріотизм визначається як любов до Батьківщини, рідної землі, відданість своєму народові. Патріотизм виявляється в практичній діяльності, яка спрямована на всебічний розвиток країни, захист її інтересів.

Дитина перш за все повинна навчитися співпереживати іншим людям, потім вона навчиться співпереживати проблемам своєї країни. Захоплення красою й багатством своєї країни виникає тоді, коли дитина навчилася бачити красу навколо себе: жити в красі, підтримувати її. Таким чином, для формування у дітей любові до Батьківщини необхідно, щоб дитина накопичувала соціальний досвід життя у суспільстві країни та засвоювала установлені норми поведінки, взаємовідносини.

Патріотичне виховання має на меті поєднувати любов до найближчих людей з формуванням такого ж ставлення і до певних явищ, подій суспільного життя народу. Тому, потрібно ознайомлювати дошкільнят з прикладами діяльності близьких їм людей, батьків, таким чином, залучаючи до оцінки суспільних явищ, спільної участі у громадських справах, подіях [4, с. 9].

Для патріотичного виховання важливо правильно визначити вік, коли активно формуються у дітей патріотичні почуття. Дошкільний вік є сприятливим для цього, тому потрібно навчати дитину любити людей, які її оточують, не лише рідних, тоді вона зможе зрозуміти як це «не дати в образу», тих кого любиш, те, що любиш.

У патріотичному вихованні, як і в будь-якому іншому присутні мета, завдання, форми організації навчально-виховного процесу. Основною метою є виховання свідомого громадянина і патріота, який любить і поважає свою країну і мову, належність людини до певного народу. Завдання ставляться не лише для вихователів, а й також для батьків. Основними є: виховання любові до рідної землі, мови; поважне ставлення до народних традицій і звичаїв; знання про природу, її особливості.

Для виконання цих завдань використовують: екскурсії, прогулянки по місту, визначних місцях; прослуховування роз-

повідей вихователя про природу, її красу, при цьому ілюструючи малюнки; виготовлення різних виробів народної творчості; прослуховування і вивчення творів української літератури. Національно-патріотичне виховання здійснюється через мистецтво [1, с. 55-56].

Дошкільний вік дитини – це найсприятливіший період, коли дитина ніби «губка» вбирає в себе знання, тому важливо, як вихователям дитячого садка, так і батькам давати дітям як найбільше знань про Україну. Це перш за все стосується знань назви вулиці, де проживає дитина, де розташовується дитячий садок, назви міста чи села, де дитина народилася.

Пізніше формуються уявлення про символіку країни: герб, прапор, гімн (також сюди відносять і національні обереги: калину, соловейка, волошки, мак). Важливо, щоб дошкільники знали, хто захищав Україну в період війни, коли саме святкують День Перемоги. Цьому сприяють, знайомства з ветеранами, розповіді про професії, про те, що кожна людина робить певний внесок у розвиток своєї Батьківщини.

Формуються уявлення також і про видатних українських людей, які створювали незалежну державу. За допомогою їхніх здобутків, діти зможуть краще зрозуміти українські традиції, звичаї, історію.

Виховання почуття патріотизму починається з родини, тому що сім'я це той мікросоціум, у якому формується дитина як особистість, її думки, переконання. І те, від того як батьки, бабусі, дідусі, сестри, брати ставляться до рідної землі, Батьківщини буде залежати світогляд дитини.

У дошкільному віці дитина піддається найбільшому впливу з боку дорослих, тому важливо не «впустити» моменту, коли буде формуватися патріотична свідомість. Батьки, розмовляючи рідною мовою, і постійно, наголошуючи на ній будуть розвивати у дитини прагнення наслідувати дорослих, щоб бути схожими [3, с. 4-6].

У народі є такий вислів: «Якою мовою виховаєш дитину, таку країну вона і буде любити». Тобто, від того як навчиш дитину висловлювати власні

думки, як правильно і добре вона буде говорити, від того і залежатиме чи любитиме вона мову, якою розмовляє, відповідно до цього і свою Батьківщину. Якщо дитина буде красиво розмовляти, то вона буде «тягнутися» до всього, що їй рідне і навпаки.

«Літературна скринька» – якнайкраще «донесе» всю красу рідного слова, а також є джерелом для розвитку мовлення та виховання елементів патріотизму дітей дошкільного віку, тому батьки, вихователі повинні використовувати казки, оповідання, вірші, легенди, приказки, прислів'я, тобто народну мудрість українців, яка збиралася протягом цілої історії.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, патріотичне виховання є важливим для всебічного розвитку і виховання дитини дошкільного віку. Воно дозволяє виховувати у дитини такі загальнолюдські якості: співчуття, доброту, прив'язаність, людяність, відданість, почуття обов'язку, гордості, любові.

Національне виховання дітей повинно відбуватися як в дитячому садку, так і вдома, адже саме в родині починає формуватися особистість, саме вона формує почуття, риси характеру, свідомість, які будуть в майбутньому керувати її вчинками й поведінкою у суспільстві, а також відношення до інших людей і своєї Батьківщини, прищеплення любові до рідних, природи, домівки, людей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борисова Н. А. Патріотичне виховання дітей дошкільного віку / Н. А. Борисова – Херсон : Таврійський вісник освіти, 2017. – № 1 – 53-59 с.
2. Каплуновська О. Україна – моя Батьківщина. Програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку / О. Каплуновська, І. Кичата, Ю. Палець; за науковою редакцією О. Д. Рейпольської – Тернопіль : Мандрівець, 2016 – 73 с.
3. Куцова Т. М. Патріотичне виховання дітей дошкільного віку. Методичні рекомендації / Т. М. Куцова. – Х. : Великобурлуцький ДНЗ «Сонечко», 2016. – 69 с.
4. Литвин І. М. Національно-патріотичне виховання в логопедичній роботі дошкільного закладу: науково-методичний посібник / І. М. Литвин, Г. В. Нікішенко. – Черкаси : КНЗ «ЧОППОП ЧОР», 2017. – 77 с.